

גיטין יט

ובכל דבר שהוא מתקיים וכו'.

שאלה: לאתווי מאי?

תשובה: לאתווי הא דתני ר' חנינא: **כתבו במי טריא ואפצא - כשר.**

עוד תשובה אפשרית: תני ר' חייא: **כתבו באבר, בשחור, ובשיחור - כשר.**

איתמר: המעביר, רבי יוחנן וריש לקיש דאמרי תרוייהו: .

פטור	דיו על גבי סיקרא בשבת
	דיו ע"ג דיו
	סיקרא על גבי סיקרא
אמרי לה חייב, מוחק הוא	אמרי לה פטור, מקלקל הוא

שאלה: בעא מיניה ריש לקיש מר' יוחנן: עדים שאין יודעים לחתום, מהו שיכתבו להם בסיקרא ויחתמו? כתב עליון כתב, או אינו כתב?

תשובה: א"ל: אינו כתב.

קושי: א"ל: והלא לימדתנו רבינו, כתב עליון כתב לענין שבת!

תירוץ: א"ל: וכי מפני שאנו מדמין נעשה מעשה?

איתמר: עדים שאין יודעים לחתום,

רב פפא	ר' אבהו	שמואל	רב	
ברוק	מי מילין	באבר	מקרעין להם נייר חלק וממלאים את הקרעים דיו	
	והתני רבי חנינא: כתבו במי טריא ואפצא - כשר!	באבר סלקא דעתך? והתני רבי חייא: כתבו באבר, בשחור, ובשיחור - כשר!		קושי
	לא קשיא: הא דאפיץ (ר' אבהו), הא דלא אפיץ (ברייתא), שאין מי מילין ע"ג מי מילין.	לא קשיא: הא באברא (שמואל), הא במיא דאברא (ברייתא)		תירוץ
			עדים שאין יודעין לחתום, מקרעין להן נייר חלק וממלאים את הקרעים דיו; אמר רבן שמעון בן גמליאל: בד"א - בגיטי נשים, אבל בשחרורי עבדים ושאר כל השטרות, אם יודעין לקרות ולחתום - חותמין, ואם לאו - אין חותמין	ברייתא לחזק

צמצום דברי האמוראים: וה"מ בגיטין, אבל בשטרות לא, דהוא דעבד עובדא בשאר שטרות, ונגדיה רב כהנא.

